

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

stillet, at Livet kunde opretholdes og Hjemmet og Børnenes Uddannelse videreføres saa vidt muligt i samme Omfang, som inden Katastrofen fandt Sted.

Som det vil erindres, blev der fra Juni Maaned 1940 med Tilslutning af Rigsdagens Finansudvalg gennemført en Ordning, hvorefter der kunde ydes Laan af Statskassen til disse betrængte Sømandsfamilier, og disse Laan har siden været ydet med saa store maanedlige Beløb, at der hidtil i alt er forbrugt godt 15 Mill. Kr. Senere blev det nødvendigt at træffe forskellige andre Foranstaltninger af økonomisk Art til Fordel for disse Søfolk og deres Familier. Med Hensyn til de ekstraordinære Foranstaltninger, der saaledes blev truffet, kan det siges, at de i Almindelighed hvilede paa den Forudsætning, at de paagældende søfarende under deres ufrivillige Afspærring fra Danmark indsejlede Hyre eller paa anden Maade tjente Penge, saaledes at de vilde være i Stand til ved deres Hjemkomst til Danmark efter Krigens Slutning at afvikle de økonomiske Mellemværender, de maatte have med Staten eller med andre. Denne Forudsætning har imidlertid i de fleste Tilfælde vist sig ikke at kunne holde. Et meget betydeligt Antal af de danske søfarende kom under en væsentlig Del af Krigen til at sejle i de danske Skibe, der blev rekvitioneret af den engelske Regering, og kom til at sejle paa britiske Hyrevilkaar, der er ringere end de Vilkaar, hvorunder de sejlede i de danske Skibe inden den 9. April. En hel Del Søfolk har — hvad enten det nu skyldes Sygdom eller andre Grunde — kun sejlet i kortere Perioder og har i øvrigt maattet tage Arbejde i Land til Lønninger, som laa væsentligt under, hvad de var vant til, medens de sejlede under dansk Flag. Andre igen har haft Held til at opnaa gode og vel-lønnede Stillinger, hvilket bl. a. gælder nogle af de Søfolk, der kom til at sejle i amerikanske Skibe eller i danske Skibe, der blev rekvitioneret af U. S. A. Endelig var der efterhaanden ikke saa faa danske Søfolk, der gik ind i de allierede væbnede Styrker, hvor de økonomisk set kun kunde opnaa et i Forhold til Hyrerne til Søs ringe Sold.

Godt og vel Halvdelen af alle disse Søfolk er nu vendt hjem, og man har derved faaet et ganske godt Indblik i de Forhold, hvorunder de har maattet virke i de 5 Aar, Afspærringen varede. Handelsministeriet er herved blevet klar over, at Flertallet af de paagældende Søfolk ved deres Hjemkomst finder sig stillet over for Gældsbyrder af

den ene eller den anden Art, som de har svært ved at finde Udvej for at afvikle, og det Spørgsmaal har derfor ganske naturligt meldt sig, hvorledes en rimelig og retfærdig Afvikling kunde iværksættes.

Den fremragende Indsats, danske Søfolk har præsteret til Gavn for de Allieredes og dermed for Danmarks Sag — en Indsats, der kostede mere end 10 pCt. af samtlige aktive danske søfarende Livet — er af en saadan Karakter, at det kun er rimeligt og naturligt, at Staten nu rækker dem en hjælpende Haand, for at de kan faa deres Økonomi bragt paa Fode igen. Dette er det foreliggende Lovforslags Formaal, som søges fyldestgjort paa den Maade, at man søger gennemført en økonomisk Ligestilling mellem de danske søfarende, der sejlede inden for Afspærringen, og dem, der sejlede uden for. Hovedsynspunktet er altsaa, at de søfarende, der blev afskaaret fra Danmark, og som kom til at lide Afbæk i deres Fortjenstmuligheder, skal have en rimelig Kompensation for det økonomiske Tab, de derved har lidt. Denne Kompensation tænkes tilvejebragt gennem en saakaldt Afregning med Statskassen, hvorved der godskrives den enkelte Sømand de Beløb, han efter den 9. April 1940 vilde have tjent, saafremt hans Fart var foregaaet i det Skib, hvori han var om Bord paa denne Dag, medens han samtidig debiteres for det, han faktisk har indtjent under Sejladsen derude, og for de Ydelser, Staten har præsteret over for hans Familie herhjemme.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Teknikken i dette Afregningssystem, men henviser til den udførlige Redegørelse, som er givet derom i Bemærkningerne, der ledsager Lovforslaget.

I øvrigt er der som Bilag til Lovforslaget optrykt Eksempler paa forskellige Afregninger, hvorved søges anskueliggjort, hvorledes en Afregning vil komme til at tage sig ud i forskellige foreliggende Tilfælde; men jeg vil gerne nævne, at de i Bilaget opførte Eksempler er konstrueret, og de maa som Følge deraf ikke paaregnes at give noget blot gennemsnitligt Billede af, hvilke Resultater der kan komme ud af disse Afregninger; de anskueliggør kun, hvorledes selve Afregningen gennemføres, naar den skal træde ud i Praksis.

Til yderligere Forstaaelse af disse Eksempler skal jeg nævne, at naar man ved den foretagne Afregning for en Andenstyrmand, saaledes som det er vist i det anførte Eksempel, kommer til, at han faar en negativ Saldo paa 1 185 Kr. i en Afregning, hvori der indgaaer et Laan til hans Hustru paa